

imate pravico ž njo! Kje so bili tedaj ti nemški »privandranci« a la Fischereder, Höltschl in drugi, ko ste si vis krvavo prisluženimi denarji postavili šolo, čez katero bi radi bili sedaj ti ljudje neomejeni gospodarji? — Kakor razvidite dragi bralci »Slov. Gospodarja«, trd boj bide slovenski narod v Št. Ilju, treba se nam je možato držati, da ne onemoremo. Vendar nas tolaži zavest, da se bojujemo za pravico. Že mnogo je imel slovenski narod sovražnikov, n. pr. Pistor, a že jih ni več, a slovenski narod še živi in bode živel, naj pride nadenj kar sto Fischerederjev ali sto Höltschlov.

Od Sv. Jakoba v Sloven. goricah. (Raznovrstnosti). Na binkoštni terek smo imeli sv. birno; z velikim veseljem smo sprejeli premilostljivega knezoškofa. S svojo pridigo, kateri so služile besede apostola Pavla »Milost Vam in mir« kot glavni temelj, so nam segnili tako globoko v srce, da smo bili jako ganjeni. Med se poslavljajočimi besedami so omenili, kako nemilo vlada v naši župniji kruta smrt.

Žal le, da so se te pomenljive besede zopet prerano uresničile. Torej se ne celo po preteku enega tedna, šle so spet tri osebe v večnost; in sicer posestnica in mati majhnih in nedoraslih otrok Marija Rokavec, v Zgornjem dolu, ki je po kratki bolezni zapustila to žalostno dolino. Danes nam spet naznanjajo zvonovi tužno vest, da je stopila pred Boga za kratko boleznijo duša nade polnega 18-letnega mladeniča Ferdinanda Rošker na Flekušeku, kojega očeta Ivana Rošker, poštenega in vrlega kmeta so ravno pred enim tednom prenesli na pokopališče k večnemu počitku. Bodi jim zemljica lahka!

Na dan birne je po Ročici, v Spodnjem dolu, na Flekušeku in Kušerniku šentjakobske občine nekoliko klestila toča, ki je vzela prizadetim posestnikom skoro vse letošnje sadne in vinske pridelke.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Političen shod pri Sv. Marjeti niže Ptuja se vrši v nedeljo, dne 1. junija t. l. popoldne ob 3. uri v prostorih g. F. Mikla. Na shod prideta poslanca dr. Ploj in dr. Jurtela. Zavedni slovenski možje naj pridejo v obilnem številu na shod!

Denarni polom v Št. Lenartu v Slov. gor. Sedaj priznavajo tudi nemški štajerski listi vseh strank, da je izginilo iz šentlenartske nemške hranilnice okoli 200.000 kron. Mnogo krivde na tem ima prejšnji župan šentlenartski in glavni steber »Štajerčeve« stranke na Spodnjem Štajerskem, **Anton Mravlag**. Previden je bil ta mož pri svojem nepoštenem delovanju! Vsakega, komur je prisodil večjo brihtnost, vedel je odvrniti, da ni pristopil k hranilnici in da potemtakem ni dobil vpogleda v račune hranilnične. Tako je ravnal nasproti deželno-sodnemu svetniku Marocuttiju, sedanjemu notarju slovenjebistriškemu Hansu in nekemu zdravniku šentlenartskemu. Kakor nemškutarji pravijo, je govoril Mravlag nasproti tem možem: »Za vas nima posojilnica nobene vrednosti, ona je le za domačine!« Domačinom pa se je laskal in njegovi pristasi so vabili k pristopu k hranilnici. Istotako ravnajo nemškutarji na Spodnjem Štajerskem vse povsodi! Nasproti kmetom hvalijo svoje naprave, hvalijo svojo ljubezen do njih, za hrbtom pa govorijo: »To je le za kmeta!« Slovenski kmet je nemškutarjem le zaradi tega zaželen, da ga lahko gulijo in skulijo. To se je pokazalo že večkrat, a žal, da se še vedno niso odprle oči vsem slovenskim kmetom, da še vedno niso spoznali svojih zapeljivcev. Anton Mravlag je vedel tudi zabraniti, da ni posojilnica pristopila k nobeni zvezi štajerskih posojilnic, kajti hotel je

ribiti v kalnem ter se bal revizorjev. Kako nepošteno, neplemenito je delal Mravlag, pripoveduje nam v jednom slučaju tukajšnja Marburgerca, ki je Mravlag ob svojem času povzdigovala v nebesa. Želarija Bratka je zvalil, da si je vzel dva deleža, po 50 gld., ter se mu nalagal, da dobi za delež dividende vsako leto 30 gld. Ko je Bratko vplačal deleža, prišel je pošteniakovič Mravlag k njemu ter mu rekel: »Tako, sedaj si zadržnik pri posojilnici. Če pa hočeš dobiti dividende v isti visočini, kakor mi stari zadržniki, moraš si pravico do tega kupiti.« Bratko mu je dal 75 gld. na te besede. Danes je proč njegovih vplačanih 100 forintov, a v nevarnosti je vsled poloma tudi njegovo celo premoženje. Celemu trgu Št. Lenartu preti vsled nepoštenosti prej med nemškutarji visoko slavljenega Mravлага velika nesreča. Mnogo družin bo popolnoma uničenih, ako ne pride pomoč od drugod. Sedaj imajo pač v prvi vrsti sorodniki Mravlagovi človečanstveno dolžnost, da pomagajo popraviti, kar je njihov umrl sorodnik storil. Posebno pričakujejo vsi, da bo brat pokojnikov, mariborski odvetnik dr. Mravlag sedaj kot človekoljub tako ginjen ter s svojim bogastvom pomagal zmanjšati nesrečo v Št. Lenartu. On je kot nemški advokat bogat in njegovi žepi se lahko odprejo!

Kam pa je šlo vse? Iz Št. Lenarta nam pišejo: Velikansko poneverjenje župana Mravljaka je spravilo cel trg in okolico v veliko razburjenje. Trezni ljudje se pa poprašujejo: Kam je šel ves denar, saj ga Mravlag ni jedel. Sodniki naj preiskujejo stvar, kajti po navadni človeški pameti so vendar le oni dolžni popraviti škodo, ki so imeli korist od poneverjenega denarja. Vložnike pa opozarjamo, naj ne popuščajo sedaj od svojih terjatev, kajti več kakor sedaj tudi pozneje ne morejo izgubiti! Mogoče pa je, da bodo nemškutarji pobirali denar in da nazadnje vložniki ničesar ne izgubijo!

Na shodu v Dornavi je bil navzoč Zdravec iz Lopersič ne pa vrl narodnjak iz Središča g. Zdravec, kakor se je pomotoma zamenjal kraj v zadnji naši številki.

Šestdesetletnica življenja je v soboto dne 24. maja slavil č. g. Anton Lednik, župnik v Ločah pri Poljčanah. Še na mnoga leta!

O požaru na Rečici se nam poroča: Škoda, katero je požar napravil na gospodarskem poslopu v Rečici, se je sodnijsko cenila na 10.518 K. Tretji del te škode zadene vč. gosp. župnika, kateremu je zgorelo 11 glav živine. Splošno so prepričani, da je župnijski hlev užgala hudobna roka, ker je kmalu zaporedoma gorelo štirikrat na Rečici — vselej ponoči in vselej ob tisti uri. Bog pomagaj!

Iz Pesniške doline. Vsled vednega deževja imamo pri nas veliko povodenj in je Pesnica hudo narastla ter preplavila vse travnike in pašnike. Seno je z blatom umazano, pa segnito od predolge povodni. Res ubog je kmet ob Pesnici, ki mu dela veliko škode na krmi in pašnikih.

V Št. Ilju pod Turjakom so bili dne 22. majnika pri občinskih volitvah v vseh treh razredih izvoljeni sami zavedni slovenski možje. Živeli probujeni volilci! — »Štajerč«, kaj porečeš k temu? Dobro se ti je godilo nekaj časa v torbi, kjer si rajal med obilnimi pooblastili v veselem upanju na slavno zmago. A zdaj? — »Gorje samemu!« — ta izrek ostane sicer večno resničen, a kdor si sam izkoplje jamo, temu se ne dá pomagati.

V Dravi izgubil. Dne 19. prosinca t. l. imel je dninar Štefan Truntschitsch, stanujoč v Mariboru, Freihaugasse št. 14, z železniškim delavcem Jožefom Winkler, rojen leta 1873 v Majšpergu, stanujoč v Mariboru, Freihaugasse št. 8, blizu mosta, ki pelje v Mariboru pri Kreuzhofu čez Dravo nek prepri. Od tega časa je Štefan Truntschitsch izginil. Jožef Winkler trdi, da je Truntschitsch iz strahu pred njim zbežal, skočil

v Dravo ter plaval proti levem bregu. Ker se pa sumi, da je Jožef Winkler Truntschitscha v Dravo vrgel in je ta tam utonil, je Winkler pri c. kr. okrožni sodnji v Mariboru v preiskovalnem zaporu. Kakor so dosedanje poizvedbe dognale, je bil ob priliki popisane prepira v družbi Truntschitscha tudi neki mož, kateri se do danes ni mogel poizvedeti. Ker bi pa bila izpovedba tega neznanega moža za predležečo zadevo vsekakor važna, naj se vsakdo, komur je o osebi tega Truntschitschevega spremljevalca kaj znano, javi pri c. kr. okrožni kot preiskovalni sodnji v Mariboru, soba št. 20. C. kr. okrožna sodnja v Mariboru, oddelek VIII., dne 21. maja 1902.

Svinjska kuga se je pojavila v Rajhenburgu. Mnogim posestnikom so svinje poklali, da se razširjanje kužne bolezni prepreči. Boizen se je gotovo utihotapila iz Hrvaškega. Zavoljo brezvestnosti tihotapcev trpel bo zopet celi okraj ogromno škodo.

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. sta na binkoštni ponedeljek popoldne šla Jakob Kauran in Franc Šrumpf na lov. Šrumpfu se je puška po nesreči sprožila in je strel zadel Kaurana v desno ramo. Bila sta komaj pet stopinj narazen. Kauran še živi, pa sliši se, da bo težko ozdravel.

Od Sv. Andraža v Slov. goric. Dne 19. t. m. je umrla po kratki, mučni bolezni Jula Kocmut, gostilničarka v Drbetincih v petinštiridesetem letu svoje dobe. Pokojnica je bila vesele naravi, ljudem v obče zelo priljubljena, kar je označila tudi velika množica žalujočih, ki so jo spremili k večnemu počitku. Bila je mati več otrok, a že lansko leto je izročila zadnjega otroka, 19 letno hčerko, hladni gomili. Pozneje je vedno jokala. S svojim možem in s sosedi je živela vedno v najboljši slogi. — Blag ji spomin!

Iz Slov. Gradca se nam piše: Znano je, kako zelo je tukajšnjemu odvetniku, dr. Kiesewetter-ju v zadnjem času greben zrasel. Mož se je skraja še precej nad strankami držal; a zdaj, ko je s slovenskim denarjem obogatel, postal je ošaben in vedno očitneje razodeva svoje nemško srce. Sicer pa tudi Slovenci niso več tako odvisni od njega, ker imajo v bližnjem Marenbergu slovenskega odvetnika.

Savinjska dolina. Kakor drugod je tudi tukaj mraz napravil precej škode, ki se posebno pozna po vinogradih. Sedaj, ko je bilo nekaj bolj solnčnih dni, začel se je kazati vpliv prejšnjih mrazov. Na mnogih mladikah se vrhi kar suše. K temu je še prišlo, da je na binkoštno nedeljo in v torek potem bila po nekaterih okolicah toča, ki je bila tu in tam precej debela tako, da se zelo poznajo nje nasledki. Ono veliko upanje, katero nam je vzbujal mesec april, nam je torej mesec majnik močno zmanjšal. — Poročati imam še nekaj bolj veselega. Na binkoštni ponedeljek popoldne se je priredila v Braslovčah za celo okolico prav prijetna in to za dan primerna zabava. Igrala se je lepa igra: »Sv. Neža«. Vse uloge so se izborno izpeljale, dasi so, kakor se čuje, mlade igralke izvečine nastopale prvokrat na odru. Kolikor se je dalo slišati, bili so vsi navzoči zadovoljni in nikomur ni bilo žal, če tudi je morda bolj od daleč prišel gledat ta igrokaz. Bralnemu društvu v Braslovčah, kateremu v prid se je igra priredila, pa kličemo: Le krepko naprej! Postani kmalu domače ognjišče, okrog katerega se bode zbiralo vse tamošnje prebivalstvo!

V Veržej je izginila dne 24. maja 14letna deklica Frančiška Dnišak. — Glej inzerat!

O občinskih volitvah v Kozjem in na Pilštajnu v petek, dne 23. maja, vam, gospod urednik, le kratko poročam. V Kozjem je bila huda vojska. Združili so se bratci, kateri skupaj slišijo Kragora—Vertovšek, Vertovšek—Kragora. V odbor je prišel z dvema slovenskima glasovoma le Vertovšek, ki je predlanskega leta v jesen klical po zborovanju v sobi g. Gučeka: »Vun z duhovniki!« Saj ste ga, gospod urednik, sami slišali. — K zmagi so nam pripomogli vrli, zavedni

Bučanariji, ki so na čelu jim gospod župnik in župan bučki junško prišli na volišče. Tako je prav. Nekateri Kozjani so vas sicer hoteli sem in tje pehati, vas zmerjati, celo pretepati, pa ne vstrašite se. Če bo treba, na svidenje še v obilnejšem številu! — Ob isti uri je bila volitev tudi v sosednjem trgu Pilštajnu. Tukaj pa so se znani Starotržani združili, ki so — bodi jim javno povedano — očitni in skriti privrženci »Štajerca«, hoteli vreči nekatere poštene in zaslužne može. Čuditi se je, da so z njimi potegnili tudi nekateri precej dobri ljudje in se dali pregovoriti. Trojica »Štajerca« Mihal, Rudl in Hanzek, ali kaj mehko ležite na tleh?! Tukaj je celi odbor seveda popolnoma naš.

V mariborski okrajni zastop je voljen, kakor smo že zadnjič v uvodnem članku poročali, tudi pred kratkim sem priseljeni advokat dr. Ernest Mravljak. Kakor izvem sedaj, je ta človek tudi k protestantizmu prestopil. Mariborski okraj je katoliški okraj, njegovo prebivalstvo in njegovo učiteljstvo je katoliško, in na to bi se že lahko oziral slavni mariborski okrajni zastop ter nas pustil s protestanti pri miru. Naš zadnji članek o mariborskem okrajnem zastopu je med Nemci in nemškutarji zadel v živo in vsenemški mariborski list ga je docela prestavil ter seveda obdal s psovkami. Ali meščanom ni ljubo, ako branimo slovenske kmete?

Novi most čez Muro. Lastnik tovarne za papir na Sladki Gori ob Muri, gosp. I. D. Feuerlöcher, bode sezidal most čez Muro zraven svoje tovarne, kjer se nahaja sedaj brod. Most bode služil v prvi vrsti za električno železnico, katero bode gradil omenjeni podjetnik od Sladke Goro do železniške postaje Weitersfeld, na progi Spielfeld-Ljutomer. Gospod Feuerlöcher je pa storil že korake, da bi most služil tudi za javni promet, kar bi bilo posebno hvalevredno. V ta namen bi morala prispevati dežela ter mariborski in cmureški okraj gotove svote. Zidala se bode, ako se to doseže, okrajna cesta od Sv. Jakoba v Slov. gor. do Feuerlöcherjeve tovarne, potem pa dalje ali na Weitersfeld ali pa naravnost v Cmurek. Ta cesta bi tekla skozi tele občine: Sv. Jakob, Lilaški vrh in Selnico ob Muri ter Sladki Vrh in je tudi že posebna komisija ta načrt potrdila. Želeti bi bilo, da bi merodajni krogi to, za ta kraj jako važno in koristno stvar zaspati ne pustili.

Celjske novice. Gosp. dr. Josip Sernec nahaja se že več tednov radi neke nevarne operacije na graški kliniki in je to operacijo pred par dnevi tudi srečno prestal. — Umrla je tukaj hišna posestnica J. Westermajer, doma iz Vitanja. — V kratkem vršila se bode v tukajšnjem Narodnem domu velika slavnost v prid »Dijaškemu domu«.

Moderno babjeverstvo. Iz Celja: V našem mestu je zelo razširjen »spiritizem«, to je neke vrste babjeverstvo. Vdeležniki verujejo, da s pomočjo hudega duha stopijo v zvezo z duhovi umrlih, kateri njim potem na vsako vprašanje odgovarjajo. Razume se, da taka vera ljudem glave zmeša, enako kakor zloglasno vedeževanje s kartami t. j. »aufslaganje«, (ki se pa nič manje ne goji v našem prosvetljenem mestecu) — vsled tega je tudi oboje od cerkvenih kakor državnih oblastij strogo prepovedano. No, vkljub temu — prepovedan sad je najslajši! — cvete to vražarstvo povsod, in kakor rečeno v zadnjem času tudi tukaj v Celju. Pa ne znabiti med nižjim ljudstvom, ne! najbolj med inteligenco! In to je značilno in žalostno: Olikani krogi, ki bi ravno s treznim mišljenjem morali svojo izobrazbo pokazati, so za take bedarije najbolj zavzetni. Saj se je celo med dijaki nekaka družba spiritistov osnovala! In posledice? — Istina je, da je neki osmošolec, sin znane celjske rodbine, ki je bil ud te družbe, moral pred tedni oditi v opazovalnico za nore v Gradec. Vprašamo: ali bi slavna politična oblast ne hotela malo preiskati teh vražarskih družb?

Oddaja lova. C. kr. okrajno glavarstvo nam naznanja: Sledeče lovske okolice bodejo na spodej naznanjenih mestih in dneh na 8 let to je od 1. julija 1902, do 1. julija 1910 po dražbi oddane. V uradovnici c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru dne 10. junija 1902 ob 9. uri dopoldne: Dobrenja, Št. Ilj, Jelovec pri Kamnici, Janževska gora, Kaniža, Karčevina, Št. Kungota, Polička ves, Ravnica, Slemen, Svičina, Vukovski dol, Vrtnički vrh in Cirknica. Dne 11. junija 1902 ob 9. uri dopoldne: Grušova, Jarenina, Št. Jakob, Št. Marjeta na Pesnici, Št. Martin pri Vurbergu, Št. Peter, Doljni Dupljek, Vosek, Gornji Boč in Ciglenci.

Iz Studenice. Že dalje časa bil je naš divni trg zbirališče narodnih Dravinčjanov. Zadnji čas pa se opazuje med nami nekaj zasnoposti. Treba bo, da se zopet dvignemo ter pozabimo slabo vreme, ki nas je sililo pod domači krov in ob enem odvrčalo tujce, katerih je bilo druge spomladi pri nas dovolj videti. Da dajemo zopet povod prijateljskemu shodu, kanimo prirediti sredi meseca junija velik skupen izlet na Boč, popoldne istega dne pa vrtno veselico v gostilni Koropčevje v Studenici, kjer se bo nudila častitim gostom prilika, da se divijo krasni slovenski pesmi, da se krepijo s pristno klečko črnino ter plzenskim pivom, mladi cvet bo pa tudi našel svojo zabavo. Veselost bode bodrila i šaljiva pošta. Odhod na Boč ob 7. uri zjutraj, začetek koncerta pa ob 5. uri popoldne. Komur se torej ne ljubi iti na Boč, pa naj prihiči vsaj popoldne k veselici, da vsaj ob vznožju Boča prebije nekaj uric v prijateljskem krogu. Čisti dohodek šaljive pošte itd. je namenjen revnim učencem. Gotovo se snidemo v velikem številu, saj vsakogar vabi divna Vesna in srce bratsko! Planinski pozdrav! ...

Sv. Bolfenk pri Središču. V petek, dne 9. t. mes. zvečer ob 10. uri je pri Hedžetu v Gomili, viničarski sin Ivan Lukman napadel Marka Šnejdarja, nagorskega sina v Gomili, ga prijel za požirake z eno roko, z drugo ga je pa bil po glavi s »parezom« ali palico. Potem, ko se je ta obranil, je pobijalec, Iv. Lukman, napadel Franca Žnidariča, viničarskega sina v Gomili, in ga s kolom vdaril čez čelo nad očmi tako, da se je ta na mestu zgrudil, in ko so ga odnesli Hedžetovi v svojo hišo ter ga varovali pred pobijalcem, jim je pobiti večkrat omedlel. Glava in oči so mu tako otekle, da ni več dnevo ničesar videl in je ležal na smrt pobit. Drugi dan so pobitega odnesli domu. Marko Šnejdar se je do treh zjutraj skrival pred pobijalcem pri Hedžetu, med tem pa je I. Lukman vedno zunaj hiše razsajal tako, da je videti, da je hotel onima, ki sta bila skrita v hiši, storiti nekaj žalega.

Zabavna knjižnica za slovensko mladino. G. Anton Kosi, učitelj v Središču, je izdal že X. zvezek svoje dobro znane in priljubljene mladinske knjižnice. Ime Kosi kot ime ljudskega pisatelja je porok dovolj, da je zvezek zopet skrbno in marljivo sestavljen. Zvezek stane 30 v. in se naroča pri pisatelju v Središču. — Vsebina zvezka je: Pisala je Bogu, Stara pesem, Na ledu, Za kazen, Spoštuj očeta in mater!, Prava otroška ljubezen, Samo en par škornjev, Bogatin in siromak, Tam v gozdu, Kako sem obhajala v minulem letu božični večer, Sirotica ali mačeha, Pregovori, reki in pametnice, Razne stvari, Kratkčasnice, Glasba, Zmešana štrana, Imena rešilcev.

Cerkvene stvari.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja: Sv. Peter in Pavel na Ptju 60 K 50 v, stolna cerkev v Mariboru 26 K 20 v, Podčetrtak 18 K, Sv. Jakob v Dolu 23 K 50 v, Svetinje 100 K, Sv. Ilj pri Turjaku 10 K, Artiče 16 K, Nazarje 9 K 04 v, Gornji grad 7 K 74 v, Fram 10 K, Sobota 14 K, Majšperg 10 K, Zice 3 K, Sv. Vid pri Valdeku 135 K, Gotovlje 11 K 48 v, Sv. Lovrenc v Slov. gor. 11 K 95 v.

Mašniško posvečevanje bode letos dne 20. julija. V mašnike bodo posvečeni gg. bogoslovci IV. leta: Ašič Alojzij iz Koprivnice, Ilc Ivan iz Ribnice na Kranjskem, Jelšnik Ivan iz Ksaverija pri Gornjem Gradu, Kociper Rudolf iz Kotaribe na Hrvatskem, Lovrec Andrej iz Št. Lovrenca v Slov. gor., Lubri Albin iz Trbovelj, Preglej Viktor iz Trebnjega na Kranjskem, Jožef Skvarč iz Dobove, Škramlec Ignacij iz Št. Jurija v Slov. gor. Iz III. leta: Koprivšek Valentin iz Vranskega, Luskar Ivan iz Št. Petra v Sav. dolini, Močnik Franc iz Negove, Franc Ozvatič iz Št. Andreja v Slov. goricah, Petelinšek Martin iz Loč, Steremšek Franc iz Gornjega grada, Zamuda Alojzij iz Sv. Križa pri Ljutomeru.

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici je svota za zidanje nove farne cerkve v desetem upravnem letu narasla za 8983 K 69 h, vsa znaša 46.805 K 26 h.

Ljutomer. Pri nas smo obhajali od 11. do 22. maja sveti misijon. Vodila sta ga č. gg. oo. Jakob Verhovec in Ivan Kunstl iz družbe Jezusove. Udeležba je bila velikanska. Čez 5000 vernikov je pristopilo k mizi Gospodovi. Bog povrni č. gospodu dekanu, ki so nam to veliko dušno veselje priredili in jednako obema gorečima misijonarjema za njune prelepe nauke na prižnici in v spovednici. Prisrčna zahvala vsem drugim gospodom, ki so se v spovednici veliko trudili.

Društvena poročila.

Posojilnica v Marenbergu imela je dne 22. t. m. svoj letošnji redni občni zbor. V načelstvo so izvoljeni: kot načelnik č. g. Jurij Žmavc, župnik v Remšniku; kot namestnik g. dr. Franc Pikl, odvetnik v Marenbergu; kot udje: č. g. Augustin Hecl, dekan v Marenbergu; č. g. Jos. Črnko, župnik v Vuhredu in gosp. Artur Klobučar, trgovec v Marenbergu. Ta imena so porok, da bode posojilnica kakor dozdaj tudi za naprej v zanesljivih rokah ter da bode svojo rodoljubno nalogo uspešno nadaljevala, vkljub vsem zaprekam in obrekovanju naših nasprotnikov. Uradni dan je vsak četrtek od 9. do 12. ure dopoldne.

Sv. Marko niže Ptuja. Zadnjo nedeljo, dne 25. t. m. sta nam naše bralno društvo in naša Marijina družba že petokrat preskrbela predstavo »Lurske pastarice«. Glas o lepoti igrine vsebine in izurjenosti naših igralk je napolnil tudi tokrat šolsko dvorano, kjer so se vršile predstave, z radovednim občinstvom do zadnjega kotička. Tudi od daleč prihiteli so slovenski gostje k nam, da si ogledajo igro in občudujejo dovršeno uprizoritev. Igralo se je z lahkoto, spretnostjo, kar je dokaz, da so bili igralci, oziroma igralk v dobri soli. Nekateri prizori so bili globoko ginljivi. Ljubko je bilo gledati, kako so nastopali nedolžni, nežni angelčki. Med različnimi dejanji so popevali domači pevci ter želi mnogo pohvale. Po predstavi se še je razvila vesela zabava. Narodno in umetno petje, govori, razgovor dvigali so nam duše in drugi dan nas je vzbudilo vzhajajoče solnce nekoliko zaspane, a vendar v srcu vesele in zadovoljne.

Iz drugih krajev.

Boj z razbojniki. Pet razbojnikov je ulomilo v grocerijsko trgovino Daub in Pressler v Pittsburgu, kjer so razstrelili blagajnico z dinamitom. Eksplozija je bila tako silna, da je priteklo v obližje takoj več policistov in meščanov in začel se je krvav boj. Policist T. Westcott je bil ustreljen v nogo, eden banditov pa je udaril policista Peaka z železom s tako silo po glavi, da se je takoj ranjen zgrudil na tla. Med tem se je posrečilo banditom zbežati. V naglici so pobrali samo denar iz mizničnega predala, iz blagajnice pa niso mogli vzeti ničesar, ker jim je nedostajalo časa. Dobili so kasneje tri roparje. Vjeli so jih baš, ko so hoteli preplavati reko. Vodja banditov je neki Jos. Sullivan, ki je

policiji že dolgo znan in ga razna sodišča prav nujno žele.

30 let ni bil majnik tako mrzel kakor letos, kakor poroča c. kr. vremenska opazovalna osrednja postaja na Dunaju. — Srednja temperatura prve polovice majnika letos znaša 8,8° Celzija. V sto letih znaša srednja majnikova temperatura v prvi majnikovi polovici 13,7° C, toraj je bila letos v prvi polovici majnikovi gorkota za 4,9° C nižja, kakor druga. L. 1897 bila je srednja gorkota 8,9° C; 1876 l. 9,2° C in 1879 l. 9,4° C.

Vremenske nesreče. Še hujše nego v naših krajih, se prikazujejo kritični vremenski pojavi drugod, zlasti pa v vročih podnebjih. Tako se poroča iz Bombaya v Indiji, da je 17. t. m. ondi divjal tak strahovit vihar, da je razdejal vse brzjave in je povodenj v daljavi 40 milj odnesla železnično progo in razdrla vse mostove in naspice. V okraju Goljad v Texasu pa je orkan zrušil tri cerkve in sto hiš, 90 oseb je izgubilo življenje.

Redar tat. V Košici na Ogrskem je bilo izvršenih več drznih žepnih tatvin, ne da bi bili prišli storilcu na sled. Sedaj so na sledu nekemu redarju, ki je preiskoval žepe v redarskeji stražnici. Dognalo se je, da je on izvršil drzne tatvine zadnji čas.

Levi napadli krotilko. V Lvovu so v zverinjaku levi napadli 17letno krotilko Tilly Bebē. Z železnimi drogi so sluge prepodili leve, vendar je krotilka težko ranjena.

Obravnava proti roparju Musolinu se je morala pretrgati, ker je vseh 10 zagovornikov odložilo svoje zagovornišvo vsled mejsebojnih preprirov. Psovali so se mej seboj in nagajali predsedniku, kar se da. Nek časnikar je moral Musolinovemu odvetniku plačati 150 lir, da je mogel zaslišati sestro Musolinovo.

Nesreča na Antilah. Prebivalstvo z otokov Martinik, Saint Vincent in iz drugih se v trumah izseljuje, ker se je bati novih nesreč. Vulkan Mon Pele, ki je uničil mesto St. Pier, je začel zopet hujše bruhati. Prebivalci glavnega mesta na otoku Martinik, Port de France, čujejo v globočini čedalje glasneje bučanje. — V okolici Precheur-ja se je odprlo več novih ognjenih žrel. Peti del otoka Martinik je popolnoma razdejan, drugi deli so na debelo pokriti s pepelom. V La Basse Pointe je dne 20. t. mes. vsled potresnega sunka mahoma izstopila reka in odnesla mnogo hiš. Od vseh strani prihajajo ponesrečenim prebivalcem otokov velike denarne pomoči in živila.

Pametna uredba pri vojaki. Zapovedništvo 53. polka, kakor javljajo hrvaški listi, je odredilo, da se vojaki v prostem času vadijo v gospodarstvu. Zapovedništvo prireja gospodarske tečaje za vojake. To leto se bodo vojaki 53. polka bavili s čebelarstvom in vinogradništvom. Tudi posebni ognjegasni oddelek, v katerem se vojaki uče ognjegastva, je ustanovljen pri tem polku. Res pametna uredba, ki je posnemanja vredna tudi pri — nas.

Nagla smrt. S Koroškega: Zagarjeva dekla Mina na Metlovem pri Pliberku je bila v nedeljo, dne 20. aprila dopoldne v Smihelu, kjer je prejela tudi svete zakramente. Popoldne je prišla domu ter južinala. V rokah je imela domačo hčerko in skledico. Nakrat ji pade skledica na tla ter se zdrobi, ob enem tudi hčerka, in dekla sama se nasloni nazaj. V prsih ji zahrušči in bila je — rajna. Sv. pismo pravi: »Hitro nastopi smrt človeka.« — Kapanikov hlapec v Podgorjah je peljal dne 26. aprila kobilu h kovaču v Loče pri Beljaku. Ker je bil malo pijan, mu je kmetica branila, naj ne sede na kobilu, a ni je poslušal. Ko pride na cesto, pade s kobile in obleži mrtev na tleh. Tako nesrečno je padel, da se je ubil. »Nagle in neprevidene smrti reši nas, o Gospod, in tudi — šnopsa!

Nosljanje prihaja zopet v modo. Nosljala je kraljica Viktorija, noslja Leon XIII.

in sedaj se še pridružuje nosljanju kralj Edward VII., toda le skrivaj.

Od mrtvih vstal. Italijana Aleksandra Zareletta bi bili kmalu živega zakopali. Radi pijanosti so ga zaprli in je moral zato prenočiti v ječi. Ko je ječar zjutraj odprl celico, ga ni zamogel vzbuditi. Obvestil je takoj svoje predstojnike in jim je sporočil, da je jetnik po noči umrl. Prišel je zdravnik in ta je »mrtveca« preiskal površno, kakor se spodobi za jetniškega zdravnika. Konstatiral je smrt. Prinesli so rakev in zabili vanjo ubogega Italijana. Ko pa so nesli rakev venkaj skozi vrata, so prestrašeni nosilci nakrat spustili nosilnico z rok, rakev pa se je valila po stopnjicah na prosto, iz nje pa so odmevali krepki glasovi italijanskih kletvic. Odprli so naglo pokrov in Zareletta je z veliko jezo dopovedoval, da ni mrtev in da si še dolgo dolgo časa ne želi pod zemljo. Poklicali so zopet zdravnika in ta je konstatiral sedaj, da je mrtvec zopet oživel. Nato je bil ubogi Italijan rešen ječe in rakve, zdravnik pa bo v bodoče menda bolj previden, kadar bo preiskaval take mrtvece.

Nekaj iz življenja holandske kraljice. Kraljica Viljemina se je v svoji mladosti težko učila in nerada. Vedno se je svoji materi pritoževala, da ima preveč dela in da se ne more vsega naučiti, toda pritožbe niso pomagale. Kraljica je izvolila drugo sredstvo. Enkrat je na prehodu vrgla v poštni nabiralnik pismo, ker je mislila, da je nihče ne opazi. Vzgojiteljica pa je to zapazila in naznanila kraljici, ki je dala pismo takoj poiskati in ga je odprla. Napis se je glasil: »Mojemu narodu!« in v listu je prosila kraljica Viljemina svoje podložnike, da jo vzamejo v varstvo in jo rešijo njenih sovražnikov — učiteljev. — Imela je tudi dosti prijateljic med hčerami imovitih meščanov. Opozorili so jo na to, da to ne gre, da ima take prijateljice in da ne sme občeovati z njimi. Ko je enkrat tako svojo prijateljico srečala, ni smela jo nagovoriti in tudi ne pozdraviti, jokala je in ji je potem skrivaj pisala: »Ne misli, da sem prevzeta, ampak ubogati moram. Ne zameri — svoji Viljemini!«

Varčni kralj. Laski kralj posnema svoj vzor, nemškega cesarja — v varčnosti. Njegov kuhinjski šef, ki je imel od kralja Humberta mesečne plače 400 lir ima sedaj le tri petinke in ko se je ta enkrat pritoževal kraljici Jeleni, je takrat še le naletel. Kraljica mu je rekla: »Vi imate toliko plačo, kakor pri nas vojni minister. Svetujem Vam, da ne greste v Črno Goro; tam bi morali lakote umreti!« Za hrano svoji družini, to je 450 oseb da plače Viktor Emanuel na dan 1000 lir. Prodal je tudi svojih 800 konj in ni kupil drugih. Varčnost in priprostost kraljeva je po Italiji znana.

Slovenci v Ameriki napredujejo z velikimi koraki. Znano je, da imajo več delavskih podpornih društev, kakor Slovenci na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem skupaj. Svojih tiskovnih društev imajo pet s peterimi tiskarnami in peterimi listi: »Amerikanski Slovenec«, »Mir«, »Nova Domovina«, »Glas Naroda« in »Glasnik od Gorenjega jezera«. Sedaj ustanavljajo razna dramatična društva in svoj leposloven list.

Beda ruskih dijakinj. Znano je, da razmerno veliko Rusin prihaja na vseučilišča. Neki nemški list sedaj prinaša vest, da vlada med ruskimi dijakinjami velika revščina. Sirote imajo na mesec 3 do 5 in v najboljšem slučaju 7 rubeljev dohodka. Od tega se mora oblačiti, plačati stanovanje in hrano. Največ se hranijo s čajem in kruhom. Da bi obedovale, jim je predrago. Dobi se takih ruskih dijakinj, ki tekom treh let le jedenkrat niso obedovale. Vse te dijakinje žive od pomoči

društva, ki se je ustanovilo za podpiranje ruskih ženskih dijakinj. Po pretežni večini se le-te pripravljajo za zdravnice, a po večini so vse hčere nepremožnih roditeljev in zato je beda med njimi.

37 otroka krstiti dal je neki Josip Stoer, star 67 let v Basingenu pri Karlovih varih na Češkem. Mož je bil trikrat oženjen. Od vseh otrok ostalo mu je živih 10.

Nesreča z zrakoplovom. Minuli ponedeljek zjutraj se je podal v Parizu brazilski poslanik Severo z zrakoplovom v Brazil, ker je hotel tem potom na vojne vaje v Issy. Čez nekaj časa pa zrakoplov razpoči in se vname. Severo in njegov spremljevalec sta z gorečim zrakoplovom iz višine 400 metrov padla mrtva na zemljo vsa ožgane in polna ran. —

Zanimiva stava. Iz Senožec na Kranjskem pišejo: Posesnik iz bližnje vasi Laže, Ivan Žnidaršič (Klofočen), stavlil je s posestnikom Matevžem Markokičem (Petrin), od istotam, da pride v 12 urah iz Senožec v Ljubljano, in sicer po državni cesti, 73 km daljave. Žnidaršič je stavlil zemljišče, vredno 200 kron. Markokič tudi zemljišče enake vrednosti. Stava je bila dogovorjena in potrjena po pričah pri županu v Lažah. Odhod je bil pet minut čez pol ene zjutraj. Žnidaršič je dospel v Ljubljano do mitnice na Dunajski cesti ob 10. uri 6. minut predpoldne, torej v 9 urah 30 minut. Tu je pričakoval omenjenega župana, ki naj bi s konjem Markokiča spremljal Žnidaršiča do Ljubljane. Ker ga je spremljal pa le do Planine (kajti od tu naprej ni mogoč konj več dohajati pešca), odpeljal se je župan z Rakeka po železnici v Ljubljano, kjer se je — kakor rečeno — na mitnici sešel z Žnidaršičem.

Loterijske številke.

Gradec 24. maja: 67, 17, 14, 32, 33.

Dunaj 24. maja: 67, 34, 9, 47, 55.

„Dijaški dom“ v Celju.

[IV. izkaz.] Za „Dijaški dom“ v Celju so nadalje darovali: g. Mirko Kožuh, učitelj v Konjicah, pri konjskih rodoljubih nabrano svoto 115 K; č. g. Anton Lednik, župnik pri Sv. Duhu v Ločah 20 K, Alojzij Kokelj, kaplan pri Novicerkvi 4 K, Gregor Presečnik, župnik na Frankolovem 10 K; g. Anton Šlamberger, c. kr. notar v Kranju 10 K; č. g. Janež Rožman, kaplan v Hajdini pri Ptuj 10 K, Fr. Sal. Cizej, župnik v Šmartnem pri Saleku 20 K, Jos. Plepolec, kaplan na Prihovi 10 K; g. Alfons Sket, c. kr. poštar in trgovec v Dramljah 10 K; Fran Zdošek, župnik pri Sv. Juriju ob Taboru 20 K; g. Ivan Apat, veleposestnik v Pondori 10 K; č. g. Valentin Tamše, župnik na Ponikvi 10, Miloš Schmid, župnik v Solčavi 10; gg. Rud. Kolbesen v Središču 4 K, Franc Omerza v Kranju 10 K, Franc Podgoršek, policijski svetnik v Ljubljani 10 K, Andrej Mauer, posestnik v Zagorji ob Savi 10 K; g. dč. Ivanka Mikuš v Ljubljani 1 K; gospa M. Pahernik, veleposestnica v Vuhredu 200 K; č. g. Fran Stubec, kaplan pri Sv. Tomažu bl. Ormoža 2 K; slav. posojilnica v Konjicah 200 K; gg. Jos. Jakobovič v Središču 5 K, I. Zdravec, posestnik paromlinov v Središču 40 K kot prvi donesek od podpisane ustanovnine po 200 K; č. g. Martin Lah, župnik v Soboti 6 K, Repolusk F., župnik pri Sv. Vidu nad Valdekom 2 K; gg. Franc Hauptmann, c. kr. profesor v Gradcu 10 K, Ferdo Roš, veleposestnik in župan v Trbovljah 200 K; č. g. Jakob Krušič, župnik pri Sv. Andraž 10 K; gg. Maks Pleteršnik, c. kr. profesor v p. v Ljubljani 20 K, dr. Josip Georg, odvetnik v Smarju 50 K; prevz. mil. gosp. I. Strossmayer, biskup v Djakovu 200 K; č. g. I. Kranjčič, župnik v Grižah 10 K; g. I. Janežič, veleposestnik v Grižah 200 K; Karol Preskar, kaplan v Pišecah 10 K. V Ljutomeru so darovali: družba »Ljutomerski š. š. š.« 25 K; gg. dr. K. Chloupek, Seršen po 20 K; č. g. dekan Skuhala, kaplan Srabočan, F. Sever po 10 K; gospa Marija Seršen 5 K; gg. dr. Farkaš, Nina Ivančič, kaplan Čuha, F. Schneider, Martin Čagran, Janez Vaupotič po 5 K; gg. Marija Kocuvan, Al. Veršič po 4 K; gg. Gab. Postružnik, Hedvika Vaupotič po 3 K; gg. A. Misja, L. Babnik, M. Postružnik, I. Karba, M. Slavič, V. Schneider, Repič, K. Himmelreich, A. Belšak, M. Mohorič po 2 K; Cimerman, Skoliber, Skuhala, Djak, Karba, Robič, Misja, Murecker, Smodiš, Vehar, Kuharic, Rajh, Babič, Mihalič, Košar, Fekonja po 1 K in Volovec 40 v. — Skupaj v tem izkazu 1636 K 40 v.

Društvena naznanila.

Dne 29. maja: Letni občni zbor »Zadruga pri Sv. Križu na Murskem polju« po večernicah v šolskem poslopju.

Dne 1. junija: »Katol. bralnega društva v Polzeli« predstava »Lurške pastarice«. Začetek ob pol 4. uri popoldne.